

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2007

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2007

N:o 1504—1510

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1504	Laki yliopistolain muuttamisesta	5775
1505	Laki ammattikorkeakoululain muuttamisesta	5777
1506	Tasavallan presidentin asetus Armenian kanssa tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi ja veron kiertämisen estämiseksi tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta	5778
1507	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus avohoidon ja laitoshoidon määrittelyn perusteista	5779
1508	Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus eräiden porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaisten asuntolainojen viitekorosta	5787
1509	Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus eräiden maatilalain mukaisten myyntihintasaamisten ja lainojen viitekorosta	5788
1510	Suomen Pankin ilmoitus viitekorosta ja viivästyskorosta	5789

N:o 1504

Laki

yliopistolain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä kesäkuuta 1997 annetun yliopistolain (645/1997) 40 §:n 1 momentti sekä

lisätään lakiin uusi 8 a § seuraavasti:

8 a §

Tilauuskoulutus

Yliopisto voi 8 §:n estämättä järjestää opiskelijaryhmälle korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta niin, että koulutuksen tilaa ja rahoittaa Suomen valtio, ulkomaan valtio, kansainvälinen järjestö, suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö (*tilauuskoulutus*).

Tilauuskoulutusta voidaan järjestää muille kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansalaisille ja niille, jotka Euroopan yhteisön lainsäädännön tai Euroopan yh-

teisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaisiin. Tilauuskoulutukseen osallistuviin opiskelijoihin sovelletaan tämän lain 18 a, 19 sekä 33—36 §:ää.

Tilauuskoulutuksena annettavan opetuksen on liityttävä sellaiseen perus- tai jatkokoulutukseen, jossa yliopistolla on tutkinnonantooikeus. Tilauuskoulutuksen järjestäminen ei saa heikentää yliopiston antamaa perus- tai jatkokoulutusta. Yliopiston on perittävä tilauuskoulutuksen järjestämisestä vähintään siitä aiheutuvat kustannukset kattava maksu.

HE 97/2007
SiVM 12/2007
EV 139/2007

220—2007

895043

40 §

Ylioppilaskunta ja osakunta

Kaikki yliopiston opiskelijat, jotka on otettu opiskelijoiksi alempaan ja ylempään korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin lukuun ottamatta tilauskoulutukseen osallis-

tuvia opiskelijoita, kuuluvat ylioppilaskuntaan. Ylioppilaskunta voi hyväksyä jäsenikseen myös muita yliopiston opiskelijoita.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Opetusministeri *Sari Sarkomaa*

N:o 1505

L a k i**ammattikorkeakoululain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 9 päivänä toukokuuta 2003 annettuun ammattikorkeakoululakiin (351/2003) uusi 26 a § seuraavasti:

26 a §

Tilauuskoulutus

Ammattikorkeakoulu voi 26 §:n 1 momentin estämättä järjestää opiskelijaryhmälle korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta niin, että koulutuksen tilaa ja rahoittaa Suomen valtio, ulkomaan valtio, kansainvälinen järjestö, taikka suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö (*tilauuskoulutus*).

Tilauuskoulutusta voidaan järjestää muille kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansalaisille ja niille, jotka Euroopan yhteisön lainsäädännön tai Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan

rinnastetaan Euroopan unionin kansalaisiin. Tilauuskoulutukseen osallistuviin opiskelijoihin sovelletaan tämän lain 20 §:ää, 22 §:n 4 momenttia, 27, 28 sekä 42 §:ää.

Tilauuskoulutuksena annettavan opetuksen on liityttävä ammattikorkeakoulun toimiluvassa määrättyyn koulutusalaan ja ammattikorkeakoululle vahvistettuun koulutusohjelmaan. Tilauuskoulutus ei saa heikentää ammattikorkeakoulun antamaa perus- tai jatkokoulutusta. Ammattikorkeakoulun on perittävä tilauuskoulutuksen järjestämisestä vähintään siitä aiheutuvat kustannukset kattava maksu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Opetusministeri *Sari Sarkomaa*

N:o 1506

Tasavallan presidentin asetus

Armenian kanssa tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi ja veron kiertämisen estämiseksi tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiovarainministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Jerevanissa 16 päivänä lokakuuta 2006 Suomen tasavallan ja Armenian tasavallan välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi ja veron kiertämisen estämiseksi tehty, eduskunnan 14 päivänä syyskuuta 2007 hyväksymä ja tasavallan presidentin 5 päivänä lokakuuta 2007 hyväksymä sopimus, jonka hyväksymistä koskevat nootit on vaihdettu 30 päivänä marraskuuta 2007, tulee voimaan 30 päivästä joulukuuta 2007 niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Armenian kanssa tulo- ja varallisuusveroja

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2007

koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi ja veron kiertämisen estämiseksi tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 5 päivänä lokakuuta 2007 annettu laki (884/2007) tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2007.

3 §

Sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

4 §

Tämä asetus tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2007.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Jyrki Katainen*

N:o 1507

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus avohoidon ja laitoshoidon määrittelyn perusteista

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään eläkkeensaajan asumistuesta 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun lain (571/2007) 7 §:n 3 momentin, vammaisuuksista 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun lain (570/2007) 24 §:n 5 momentin, 21 päivänä joulukuuta 2004 annetun sairausvakuutuslain (1224/2004) 2 luvun 4 §:n 3 momentin, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista 15 päivänä heinäkuuta 2005 annetun lain (566/2005) 11 §:n 4 momentin, 17 päivänä syyskuuta 1982 annetun sosiaalihuoltolain (710/1982) 24 a §:n, sellaisena kuin se on laissa 122/1995, 28 päivänä tammikuuta 1972 annetun kansanterveyslain (66/1972) 18 §:n, sellaisena kuin se on laissa 124/1995, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (734/1992) 18 §:n 2 momentin, sellaisena kuin se on laissa 125/1995, sekä 1 päivänä joulukuuta 1989 annetun erikoissairaanhoidon lain (1062/1989) 35 a §:n, sellaisena kuin se on laissa 126/1995 nojalla:

1 §

Asetuksen tarkoitus

Tässä asetuksessa määritetään perusteet, joiden mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelu on avo- tai laitoshoidon palvelu. Lisäksi asetuksessa säädetään perusteista, joiden mukaan laitoshoidon palvelu on julkista tai jatkuvaa. Asetuksella säädetään myös neuvottelumenettelystä Kansaneläkelaitoksen ja kunnan välillä sekä tähän liittyvästä lausuntomenettelystä.

2 §

Soveltamisala

Tämän asetuksen mukaiset perusteet avohoidon ja laitoshoidon määrittämiselle koskevat kuntia sekä kuntayhtymiä niiden järjestäessä sosiaali- tai terveyspalveluja tai niiden muuttaessa palveluiden luonnetta.

Lisäksi perusteet koskevat Kansaneläkelaitosta sen ratkaistessa henkilön oikeutta niihin eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007), vammaisuuksista annetun lain (570/2007), sairausvakuutuslain (1224/2004) sekä Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaisiin etuuksiin, joissa etuuden myöntäminen tai myönnetyn etuuden määrä edellyttää rajanvetoa avo- ja laitoshoidon sekä yksityisen ja julkisen laitoshoidon välillä.

3 §

Toiminnan määrittelyn perusteet

Sosiaali- tai terveydenhuollon toiminta on avohoidon tai laitoshoidon liitteessä määriteltävien perusteiden mukaisesti. Samoin yksityisen ja julkisen laitoshoidon rajanveto ja laitoshoidon jatkuvuus määräytyvät liitteen mukaisesti.

Tässä asetuksessa tarkoitetaan kunnalla myös kuntayhtymää.

4 §

Kunnan ilmoitusvelvollisuus

Kunnan on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle jokaisesta uudesta tai toiminnan sisällön osalta muuttuneesta laitoksesta, laitoshoidon ostopalvelusta, ja asumispalveluja järjestävästä avohoidon toimintayksiköstä.

5 §

Kansaneläkelaitoksen ilmoitusvelvollisuus

Jos Kansaneläkelaitos pitää etuusasian ratkaisuun vaikuttavaa sosiaali- tai terveydenhuollon toimintayksikköä laitoksena tai yksityisen toimintayksikön järjestämää laitoshoidtoa julkisena, sen on ilmoitettava asiasta toimintayksikköä ylläpitävälle kunnalle tai toimintayksikön sijaintikunnalle.

Edellä 1 momentista poiketen muuta kuin yksityistä toimintayksikköä koskevaa ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos toimintayksikkö on sairaala, terveyskeskuksen vuodeosasto, vanhainkoti, kehitysvammaisten erityishuollon keskuslaitos tai päihdehuollon huoltola.

Jos Kansaneläkelaitos etuuspäätöstä valmisteltaessa katsoo perustelluksi poiketa ratkaisulinjastaan, jonka samassa toimintayksikössä hoitoa saaville vakuutetuille vastavasta asiasta tehdyt ratkaisut muodostavat, asiasta on ilmoitettava vakuutetun kotikunnalle.

6 §

Neuvotteluvollisuus ja -menettely

Jos Kansaneläkelaitos tai kunta katsoo, että 4 tai 5 §:ssä tarkoitettujen ilmoituksen mukainen toiminta ei ole ilmoituksen mukaista avotai julkista laitoshoidtoa, on Kansaneläkelaitoksen tai kunnan tehtävä ilmoituksen teki- jälle vaatimus asiaa koskevan neuvottelun järjestämisestä. Vaatimus on tehtävä kahden viikon kuluessa siitä, kun Kansaneläkelaitos tai kunta on vastaanottanut ilmoituksen.

Jos Kansaneläkelaitos tai kunta on esittä-

nyt 1 momentissa tarkoitettua vaatimuksen, Kansaneläkelaitoksen ja kunnan on neuvoteltava keskenään siitä, onko toimintayksikön järjestämä sosiaali- tai terveyspalvelu julkista laitoshoidtoa.

Kansaneläkelaitoksen oikeudesta saada neuvottelumenettelyä varten asian ratkaisemiseksi välttämättömiä tietoja säädetään eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 46 §:ssä, vammaisetuksista annetun lain 46 §:ssä, sairausvakuutuslain 19 luvun 2 §:ssä ja Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 59 §:n 3 momentissa.

7 §

Kuuleminen

Jos edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu neuvottelu koskee yksityisen palveluntuottajan toimintayksikköä, asianomaista palveluntuottajaa on kuultava neuvottelujen yhteydessä.

Jos Kansaneläkelaitos on tehnyt 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua ilmoituksen, neuvotteluissa on kuultava asianomaista toimintayksikköä.

Toimintayksikön asiakkaille on tarvittaessa varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Jos neuvottelussa on kysymys siitä, pidetäänkö vakuutetulle annettua hoitoa julkisena, vakuutetulle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi asiassa.

8 §

Lausunnon pyytäminen sosiaali- ja terveysministeriöltä

Jos kunta ja Kansaneläkelaitos ovat 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa neuvotteluissa eri mieltä siitä, onko kysymyksessä julkinen laitoshoidto, kunnan ja Kansaneläkelaitoksen on yhdessä tai erikseen pyydyttävä asiasta sosiaali- ja terveysministeriön lausunto. Kansaneläkelaitos ratkaisee asian lausunnon saatuaan.

9 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammi- kuuta 2008.

Tällä asetuksella kumotaan perusteista avohoidon ja laitoshoidon määrittelemiseksi 17 päivänä joulukuuta 2002 annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (1241/2002) ja sairausvakuutuslain 2 luvun 4 §:n mukaisista perusteista avohoidon ja laitoshoidon määrittelemiseksi 30 päivänä joulukuuta 2004 annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (1343/2004).

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

Ylitarkastaja Milla Meretniemi

LAITOS- JA AVOHOIDON SEKÄ YKSITYISEN JA JULKISEN PALVELUN VÄLINEN RAJANVETO

1. Laitoshoito

Henkilölle järjestetty hoito on laitoshoidon ainoa kun hoito on järjestetty sairaalan tai terveyskeskuksen vuodeosastolla. Niiden lisäksi laitoshoidon hoito vastaavassa sosiaalihuollon laitoksessa, kuten vanhainkodissa, kehitysvammaisten erityishuollon keskuslaitoksessa ja päihdehuoltolaitoksessa. Sosiaalihuollon laitokselle on tunnusomaista, että siellä annetaan hoitoa, kuntoutusta ja ylläpitoa erityistä huolenpitoa vaativille henkilöille, jotka eivät tarvitse sairaalahoitoa, mutta jotka eivät selviä kotona tai muussa avohoidossa säännöllisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä huolimatta.

Laitoshoidosta on aina kysymys seuraavissa tapauksissa:

1) terveyskeskuksen vastaava lääkäri on tehnyt kansanterveyslain 16 ja 17 §:ssä tarkoitetun päätöksen potilaan ottamisesta terveyskeskuksen sairaansijalle;

2) sairaalan lääkäri on tehnyt erikoissairaanhoidon 33 §:n 1 momentin perusteella päätöksen sairaanhoidon aloittamisesta ja päätöksen perusteella hoito aloitetaan vuodeosastolla; sekä

3) kysymyksessä on sosiaalihuoltolain 24 §:ssä ja sosiaalihuoltoasetuksen (607/1983) 11 §:ssä tarkoitettu laitoshuolto.

Kohtien 1 ja 2 tarkoittamissa tilanteissa potilas sisään kirjoitetaan sairaalaan hoidon alkaessa ja ulos kirjoitetaan sen päättyessä. Sosiaalihuoltolain mukaisista asiakkaista suoritetaan sisään kirjoitus tai tehdään laitokseen ottamispäätös kunnan sosiaalitoimen johtosäännössä tai muussa päätöksessä edellytyllä tavalla.

Laitoshoidon järjestetään myös esimerkiksi kehitysvammaisten erityishuollosta annetun

lain (519/1977) ja päihdehuoltolain (41/1986) perusteella. Näissä laeissa ei ole säännöksiä laitoshoidon sisällöstä tai laitoshoidon ottamisesta. Laitoshoito edellyttää käytännössä kuitenkin yleensä aina sisään kirjoittamista tai laitokseen ottamispäätöstä samoin kuin sosiaalihuoltolain perusteella tapahtuvassa laitoshuollossa.

Edellä kohdissa 1—3 mainituissa tapauksissa laitoshoidossa olevalta voidaan periä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen (912/1992, jäljempänä asiakasmaksuasetus) 12 ja 15 §:ssä säädettyä lyhyt- tai pitkäaikaisen laitoshoidon maksua. Jos toimintayksikössä annettavasta hoidosta peritään asiakasmaksuasetuksen 12 tai 15 §:ssä tarkoitettu maksu, on se osoitus siitä, että kunta on itse katsonut tässä toimintayksikössä järjestetyn hoidon laitoshoidoksi, vaikka asianomaisen henkilön kohdalla ei olisi sikaan tehty edellä kohdissa 1—3 tarkoitettua päätöstä.

2. Avohoito

Muissa kuin edellisessä jaksossa mainituissa toimintayksiköissä järjestetyt palvelut ovat avohoitoa, ellei ole ilmeisen painavia perusteita pitää toimintaa laitoshoidon perusteella.

Avohoidossa korostuu henkilön omaehtoinen vaikutusmahdollisuus palvelujen ja asumisen järjestämiseksi. Avohoitoa voidaan järjestää myös vammansa tai sairautensa vuoksi paljon tukea tai hoitoa tarvitsevalle henkilölle, joka ei sairautensa tai vammansa vuoksi pysty itse osallistumaan itseään tai hoitoaan koskevaan päätöksentekoon.

Tunnusomaista avohoidolle on se, että henkilö asuu vuokra-asunnossa, josta on tehty huoneenvuokralain mukainen vuokrasopimus tai että hän asuu omistusasunnossa.

Aravavuokra-asuntojen ja aravavuokratalojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksi lunastamisesta annetun lain (1190/1993) 4 §:n 2 momentin mukaan aravahuoneisto voidaan luovuttaa erityistä hoitoa ja huolenpitoa tarvitsevan henkilön asunnoksi ilman vuokrasopimusta. Lisäksi asumisoikeusasunnoissa asuminen perustuu asumisoikeuteen. Avohoidossa olevaksi katsotaan myös sosiaalihuoltolain 22 §:ssä tarkoitettuja asumispalveluja (palvelu- tai tukiasuminen) lain 23 §:ssä määritellyin perustein saava henkilö sekä vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) 8 §:n 2 momentin mukaisia asumispalveluja saava henkilö. Asumiseen liittyvät tukipalvelut mahdollistavat henkilölle hoitaa itse henkilökohtaiset asiansa mieleisellään tavalla.

Avohoidossa olevalle henkilölle järjestettävistä säännöllisistä kotona annettavista palveluista ja näihin liittyvistä tukipalveluista on yleensä laadittu palvelu- ja hoitosuunnitelma, jossa on määritelty annettavat palvelut. Palvelusta perittävä maksu määräytyy palvelu- ja hoitosuunnitelman mukaan. Kunnallisia kodinhoitoavun ja kotisairaanhoidon palveluja saavilta perittävät maksut määräytyvät asiakasmaksuasetuksen 3 (kotona annettava palvelu), 5 (asumispalvelu), 6 (vaikeavammaisen kuljetuspalvelu) ja 13 §:n (päivä- ja yöhoidon maksu) mukaisesti. Lisäksi kunnan järjestämissä palveluasunnoissa tai muissa asumispalveluissa peritään erikseen vuokra asumisesta.

Avohoidossa oleva henkilö voi saada muitakin kunnallisia palveluja kuin kotipalvelua ja kotisairaanhoidoa. Hän voi käydä esimerkiksi säännöllisesti sairaalassa tai terveyskeskuksessa saamassa sarjahoitoa taikka päivä- tai yöhoidossa.

3. Avo- ja laitoshoidon rajanveto

Sosiaali- ja terveydenhuoltoon on viime vuosien aikana perustettu uusia toimintayksiköitä, joista ei aina pystytä toteamaan välittömästi edellä jaksossa 1 ja 2 mainittujen perusteiden pohjalta, järjestetäänkö niissä avohoitoa vai laitoshoidoa. Tällöin asia ratkaistaan toimintayksikön koko toiminnan ja siellä olevien henkilöiden saaman hoidon ja huo-

lenpidon tarpeen arvioinnin perusteella. Tästä johtuen samassa toimintayksikössä voidaan antaa sekä avohoitoa että laitoshoidoa.

Yleisenä lähtökohtana voidaan pitää sitä, että toiminta on laitoshoidoa vain silloin kun jaksossa 1 mainitut edellytykset täyttyvät.

Toiminnan katsominen laitoshoidoksi muissa kuin jaksossa 1 mainituissa tilanteissa edellyttää ilmeisen painavia perusteita, joiden perusteella voidaan katsoa, että tarkoituksena on ollut laitoshoidon järjestäminen. Tällaisessa tilanteessa järjestetyn toiminnan pitää kokonaisuutena arvioiden sisällöltään vastata jaksossa 1 mainituissa laitoksissa annettua hoitoa. Arvioitaessa sitä, vastaako toiminta sisällöltään ja järjestelyiltään laitoshoidoa, tulee huomiota kiinnittää kaikkien seuraavien seikkojen muodostamaan kokonaisuuteen:

a) Toimintayksikön antamien palvelujen laatu ja määrä,

b) toimintayksikön koko sekä siellä työskentelevän hoitohenkilöstön koulutus, määrä ja työajat,

c) toimintayksikössä olevien henkilöiden asumisen järjestäminen yhden tai useamman henkilön huoneisiin ja muut tilajärjestelyt, sekä

d) toimintayksikössä olevien henkilöiden toimintakyky sekä heidän omaehtoinen mahdollisuutensa vaikuttaa asumisen, palvelujen ja henkilökohtaisen toiminnan järjestelyihin.

Se seikka, että henkilölle on vammaispalvelulain 9 §:n 1 momentin perusteella järjestetty henkilökohtainen avustaja, ei tee vammaisen saamasta hoidosta laitoshoidoa.

Avohoidon piiriin kuuluvia asumispalveluyksiköitä voi olla myös kunnan omien sosiaalitoimen laitosten välittömässä yhteydessä. Jotta tällaista yksikköä voitaisiin pitää avopalveluyksikkönä, tulee sen olla toiminnallisesti selvästi erossa toimintayksikön laitospasasta. Tällaisissa yksiköissä asuvien kohdalla tulee toteutua avohoidon tunnusmerkkien: asukas maksaa vuokraa ja vastaa elinkustannuksistaan sekä saamistaan palveluista. Lisäksi annettavan hoidon tulee poiketa selvästi laitoshoidossa olevien saamasta hoidosta.

Toiminta ei ole avohoitoa esimerkiksi seläisessä tilanteessa, jossa kunnallinen vanhainkoti on ainoastaan uudelleennimetty asumispalveluyksiköksi ilman, että sen toimintaa

on käytännössä muutettu. Jotta laitos muutuisi avohoitoyksiköksi, tulee myös sen toiminnan muuttua.

4. Eräiden palvelumuotojen määrittely

Kunnan järjestäessä palveluja katsotaan niitä saava henkilö aina avohoidossa olevaksi seuraavissa tapauksissa:

a) sosiaalihuoltolain 25 §:n tarkoittamalla tavalla perhehoidossa oleva henkilö, - tähän sisältyy myös perhehoito, joka järjestetään kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain, erikoissairaanhoidon lain ja mielenterveyslain mukaisen hoidon antamiseksi

b) omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) 2 §:ssä tarkoitettua omaishoittoa saava henkilö,

c) sosiaali- tai terveydenhuollon laitoksen järjestämää päivä- tai yöhoitoa saava henkilö kotona ollessaan,

d) lastensuojelulain nojalla järjestettyä hoitoa saava henkilö,

e) jaksottaisessa laitoshoidossa oleva henkilö laitoshoitojaksojen välisenä aikana,

f) kotisairaanhoidossa oleva henkilö, sekä

g) erikoissairaanhoidon järjestämä hoito potilaan kotona. Tällainen hoito on verrattavissa sairaalan poliklinikalla annettavaan hoitoon. Sairaalan henkilökunnan potilaalle annama lääkehoito on sairaalan vastuulla niin toiminnallisesti kuin kustannustenkin osalta samalla tavalla kuin sairaalan poliklinikalla annettavat lääkkeet.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 5 §:n 3 kohdassa ja asiakasmaksuasetuksen 22 §:ssä tarkoitettu hengityshalvauspotilas katsotaan jo aiemmin voimassa olleiden säännösten mukaisesti edelleenkin sosiaalivakuutusetuksia myönnettäessä aina laitoshoidossa olevaksi.

5. Laitoshoidon jatkuvuuden käsite eläkkeensaajan asumistuessa ja vammais-etuuksissa

Eläkkeensaajan asumistuessa ja vammais-etuuksissa vasta jatkuva laitoshoido vaikuttaa etuuksien maksamiseen. Jos laitos-

hoito ei ole yhdenjaksoista, se katsotaan jatkuvaksi, kun

- laitoshoitopäiviä on vähintään 90,

- kotonaoloajat kestävät yhdenjaksoisesti 15 päivää tai vähemmän, ja

- laitoshoitojaksot ovat keskimäärin pitempiä kuin kotonaoloajaksot.

Päiviä laskettaessa hoidon alkamispäivä lasketaan hoitopäiväksi ja päättymispäivä kotonaolopäiväksi, vaikka sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen mukaan hoitopäivällä tarkoitetaan myös laitoksesta lähtöpäivää. Laitoshoidon jatkuvuus keskeytyy, kun etuudensaaja on kotona yhtäjaksoisesti vähintään 16 päivää.

Pelkkä laitoksen kirjoissa olo ei aiheuta etuuksien maksamisen keskeyttämistä. Etuudensaajan lähtiessä vähintään 16 päivää kestäville lomalle, hoidon katsotaan päättyvän, vaikka hänet pidettäisiinkin edelleen laitoksen kirjoissa ja häneltä perittäisiin hoitomaksu.

Hoitoa ei pidetä jatkuvana eikä etuuksien maksamista keskeytetä, jos:

- jos kysymyksessä on pelkkä päivä- tai yöhoito, taikka

- jos etuudensaaja on toistuvasti yhtä pitkät ajat kotona kuin laitoksessa.

6. Ostopalvelut

Kunnan ostaessa sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992, jäljempänä STVOL) 4 §:n 1 momentin 4 kohdan tai 4 momentin mukaisesti sosiaali- ja/tai terveydenhuollon palveluja yksityiseltä palvelujen tuottajalta, rinnastetaan ostetut palvelut kunnan järjestämiin palveluihin. Asiakasmaksut määräytyvät tällöin asiakasmaksuasetuksen 12 ja 15 §:n perusteella, kun on kysymys laitoshoidon palvelujen ostosta sekä 3, 5,6 ja 13 §:n perusteella, kun on kysymys avohoidon palvelujen ostosta.

Ostopalvelusopimuksen perusteella yksityiseen sosiaalihuollon tai terveydenhuollon toimintayksikköön kunnan STVOL 4 §:n 1 momentin 4 kohdan tai 4 momentin mukaisesti osoittaman henkilön oikeus kansaneläkelaitoksen myöntämiin etuuksiin määräytyy samalla tavoin kuin vastaavassa kunnan

omassa toimintayksikössä olevan henkilön oikeus näihin etuuksiin.

Kunnan ja yksityisen palvelujen tuottajan välinen sopimus ostettavista palveluista määrittää tuotettavat palvelut ja kunnan niistä suorittaman korvauksen. Pelkästään kunnan ja palvelujen tuottajan välisen sopimuksen perusteella ei ole mahdollista määrittää sitä, onko kysymyksessä laitoshoido vai avohoido. Avohoidon ja laitoshoidon välinen rajanveto määräytyy myös ostopalveluissa samooin kuin edellä jaksossa 1—4 on todettu. Jos jokin toiminta on kunnan itsensä järjestämänä avohoido, on se avohoido myös silloin kun palvelu on järjestetty STVOL 4 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaisena ostopalveluna. Vastaavasti toiminta, joka kunnan omana toimintana on laitoshoido, on laitoshoido myös silloin kun sellainen toiminta järjestetään ostopalveluna.

Jos ostopalvelusopimus tai kunnan antama maksusitoumus koskee sosiaali- ja/tai terveydenhuollon laitoshoidon palveluja ja on vaihtoehtona STVOL 4 §:n 1 momentin 1—3 kohtien mukaisille järjestelyille, on asiakas katsottava etuuslainsäädännön näkökulmasta laitoshoidossa olevaksi. Jos kysymyksessä sen sijaan on sosiaalihuollon avohoido, jolloin myös maksut määräytyvät asiakasmaksuasetuksen 2 luvun (Avopalvelujen maksut) mukaisesti ja jos toiminta on myös sisällöllisesti edellä jaksossa 2—4 määritellyllä tavalla avohoido eikä laitoshoido, henkilö katsotaan myös etuuslainsäädännön näkökulmasta avohoidossa olevaksi.

Yksityiset palvelukodit ja vastaavat toimivat usein asumispalveluja tuottavina yksiköinä. Lisäksi ne toimivat välimuotoisina palveluina laitoshoidon ja avohoidon välillä. Asukkailla on mahdollisuus omatoimiseen asumiseen ja yksityisyyteen sekä valintaan palvelujen käytössä.

Asukkailta voidaan periä asiakasmaksuasetuksen 2 luvun mukaisia maksuja tai maksu, johon sisältyy huoneistomenoja (vuokra) ja ylläpitomaksuja, kuten ruokaan liittyviä kustannuksia.

Tällaisten palvelukotien kohdalla sovelletaan avohoidon ja laitoshoidon rajanvedossa samoja periaatteita kuin edellä jaksossa 1—4 on todettu. Palvelujen järjestäminen ostamalla niitä yksityiseltä toimintayksiköltä ei

siten ratkaise sitä, onko kysymyksessä avo- vai laitoshoido.

7. Yksityisen ja julkisen laitoshoidon rajanveto

Kansaneläkelaitoksen myöntämien sosiaalivakuutusetuuksien saamiseen vaikuttaa myös se, katsotaanko laitoshoidossa oleva henkilö julkisessa vai yksityisessä laitoshoidossa olevaksi. Jos vakuutettu on hoidettavana kunnallisessa laitoksessa tai edellä jaksossa 6 mainitulla tavalla ostopalvelusopimukseen perustuen yksityisen palvelujentuottajan toimintayksikössä, on toiminta aina julkista.

Kunnat tukevat eräissä tapauksissa yksityisiä palvelujentuottajia muun muassa avustuksilla tai ovat muutoin mukana yksityisiä palveluja tuottavissa säätiöissä, yhdistyksissä tai yhtiöissä.

Tällaisissa tilanteissa yksityisen palvelujentuottajan järjestämä laitoshoido katsotaan julkiseksi, jos laitoksen toiminnan aiheuttamista kokonaiskäyttökustannuksista katetaan yli puolet kunnan tai valtion rahoituksella. Tätä rahoitusosuutta tarkasteltaessa ei Raha-automaattiyhdistyksen avustuksia pidetä julkisena rahoituksena.

Yksityisessä laitoshoidossa olevaksi henkilö katsotaan silloin kun hän on itse tehnyt sopimuksen yksityisen palvelujentuottajan kanssa ja hän vastaa itse yli puolesta palvelusta perittävästä maksusta. Jos sen sijaan henkilö on hoidossa yksityisessä laitoksessa ja kunta tosiasiallisesti rahoittaa vähintään puolet hänen hoitomaksustansa, henkilön on katsottava olevan julkisessa laitoshoidossa. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi silloin kun kunta maksaa jatkuvasti toimeentulotukena yli puolet hoitomaksusta.

Mikäli yksityinen laitos myy palvelujaan myös ostopalveluina kunnille, eivät ostopalvelusopimuksesta saadut tulot ole tässä laskelmassa julkista tukea. Esimerkkinä tällaisesta tilanteesta voidaan todeta yksityinen laitos, jonka hoitopaikoista 75 prosenttia on kunnallisessa käytössä ostopalvelusopimukseen perustuen. Tällöin myös yksityisen laitoksen kokonaiskustannuksista noin 75 prosenttia rahoitetaan kuntien toimesta. Tästä huolimatta muilla kuin ostopalvelupaikoilla

olevat henkilöt ovat yksityisessä laitoshoidossa, koska kunnallinen rahoitus ei kohdistu näihin paikkoihin.

Jos yksityinen laitoshoidon antava toimintayksikkö saa jatkuvaa tukea, avustusta tai korvausta valtiolta, kunnalta tai kuntayhtymältä ja laitoshoidossa oleva henkilö saa lisäksi kunnalta jatkuvaa toimeentulotukea hoitomaksuun niin, että yhteismäärä selvästi ylittää puolet henkilöä kohden lasketuista kokonaiskäyttökustannuksista, kysymyksessä

saattaa olla STVOL 4 §:n 1 momentin tai 4 momentin mukainen järjestely.

Kunnallisen rahoituksen suuruus voi vaikuttaa ainoastaan sen arvioimiseen onko toiminta yksityistä vai julkista. Rahoitus ei sen sijaan vaikuta lainkaan sen määrittelyyn onko toiminta laitoshoidon vai avohoidon. Tämä avohoidon ja laitoshoidon välinen rajanveto tehdään vain toiminnan sisällön perusteella siten kuin jaksossa 1—4 on todettu.

N:o 1508

Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus
eräiden porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaisten asuntolainojen viite-
korosta

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2007

Maa- ja metsätalousministeriö ilmoittaa, että poro- ja luontaiselinkeinojen rahoituslain muuttamisesta annetun lain (242/2002) 58 §:n 2 momentissa tarkoitettujen asuntolainojen korkona käytettävä viitekorko on 1 päivästä tammikuuta 2008 lukien 5,19 prosenttia.

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2007

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

Ylitarkastaja Hannu Porkola

N:o 1509

Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus
eräiden maatilalain mukaisten myyntihintasaamisten ja lainojen viitekorosta

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2007

Maa- ja metsätalousministeriö ilmoittaa, että maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta annetun lain (225/2002) 69 a §:ssä tarkoitettu, maatilalain (188/1977) mukaisten myyntihintasaamisten ja lainojen korkona käytettävä viitekorko on 1 päivästä tammikuuta 2008 lukien 5,19 prosenttia.

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2007

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

Ylitarkastaja Hannu Porkola

N:o 1510

**Suomen Pankin ilmoitus
viitekorosta ja viivästyskorosta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Suomen Pankki ilmoittaa 20 päivänä elokuuta 1982 annetun korkolain (633/1982) 12 a §:n nojalla, sellaisena kuin se on 3 päivänä toukokuuta 2002 annetussa laissa (340/2002), että korkolain 12 §:ssä tarkoitettu, Euroopan keskuspankin viimeisimpään

perusrahoitusoperaatioon perustuva viitekorko on 4,5 prosenttia ja 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu viivästyskorko 11,5 prosenttia vuodessa kuuden kuukauden ajan 1 päivästä tammikuuta 30 päivään kesäkuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

SUOMEN PANKKI

Pentti Hakkarainen
Johtokunnan jäsen

Arno Lindgren
Johtokunnan sihteeri

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

JULKAISIJÄ: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 1504—1510, 2 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2007

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904